

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ
& ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ
Τηλ. επικ.: 213 130 7633/7621
Email: koinovouleftikos@justice.gov.gr**

Αθήνα, 25 - 05- 2022
Αρ. Πρωτ.: 92

Προς:
Τη Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων

Κοιν.: Ως Πίνακας Αποδεκτών

Ερώτηση 4922/29-04-2022

Σε απάντηση της υπ' αριθ. 4922/29-04-2022 Ερώτησης που κατέθεσαν στη Βουλή των Ελλήνων οι βουλευτές του ΚΙΝΑΛ κ.κ. Ευαγγελία Λιακούλη κλπ. (συνολικά 18) όπως αυτοί αναφέρονται στον Πίνακα Αποδεκτών, με θέμα: «Μια ασφαλής “αγκαλιά” ενάντια στην παιδική κακοποίηση, θεμελιώδες χρέος της Πολιτείας», και κατά το μέρος που τα διαλαμβανόμενα -στην ως άνω Ερώτηση- ζητήματα, εμπίπτουν στις αρμοδιότητες του Υπουργείου Δικαιοσύνης, θέτουμε υπόψη σας τα ακόλουθα:

Με τον ν. 4491/2017 συστάθηκε ο **Εθνικός Μηχανισμός Παρακολούθησης και Αξιολόγησης Σχεδίων Δράσης για τα Δικαιώματα του Παιδιού** ενώ με την υπ' αριθμ. 47790οικ. /08.06.2021 Απόφαση του Υφυπουργού Δικαιοσύνης (ΑΔΑ: 9ΓΨ2Ω-ΞΞ9) πραγματοποιήθηκε η ανασυγκρότησή του. Ο Εθνικός Μηχανισμός Παρακολούθησης και Αξιολόγησης Σχεδίων Δράσης για τα Δικαιώματα του Παιδιού αποτελείται από εκπροσώπους του Υπουργείου Εξωτερικών, του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων, του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, του Υπουργείου Υγείας, του Υπ. Πολιτισμού και Αθλητισμού, του Υπουργείου Δικαιοσύνης, του Υπουργείου Εσωτερικών, του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου, της Γενικής Γραμματείας Συντονισμού του Κυβερνητικού Έργου, της Γενικής Γραμματείας Επικοινωνίας και Ενημέρωσης, της Εθνικής Επιτροπής Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, του Ινστιτούτου Υγείας του Παιδιού και του Συνηγόρου του Πολίτη. Ως μέλος του Εθνικού Μηχανισμού προστέθηκε το Γραφείο της Unicef - Ελλάδα με νομοθετική πρωτοβουλία του Υπουργείου Δικαιοσύνης (Ν.4786/2021) ώστε ο μηχανισμός να επωφεληθεί από την πλούσια εμπειρία της UNICEF και τεχνογνωσία στο σχεδιασμό, την εκπαίδευση και την υλοποίηση των υφιστάμενων αλλά και μελλοντικών Σχεδίων Δράσης για τα Δικαιώματα του Παιδιού. Πρόεδρος του Μηχανισμού είναι ο Γενικός Γραμματέας Δικαιοσύνης και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του Υπουργείου Δικαιοσύνης.

Οι άξονες υψηλής προτεραιότητας του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για τα Δικαιώματα του Παιδιού (2021-2023) είναι οι εξής:

1. Καταπολέμηση της παιδικής φτώχειας και των επιπτώσεων της στα παιδιά
2. Δικαιοσύνη φιλική προς τα παιδιά
3. Προστασία των παιδιών στο πλαίσιο των προσφυγικών και μεταναστευτικών ροών
4. Διασφάλιση του δικαιώματος των παιδιών στην υγεία
5. Δικαιώματα των παιδιών στην εκπαίδευση
6. Προστασία της οικογένειας και των παιδιών στην κοινότητα – αποϊδρυματοποίηση
7. Οριζόντια δράση για τα δικαιώματα των παιδιών με αναπηρίες και διεθνής προώθηση των δικαιωμάτων του παιδιού

Σημειώνεται ότι κατά την τελευταία συνεδρίαση του Εθνικού Μηχανισμού Εκπόνησης, Παρακολούθησης και Αξιολόγησης Σχεδίων Δράσης για τα Δικαιώματα του Παιδιού αποφασίστηκε ομόφωνα η έναρξη, τον Νοέμβριο του 2022, των διαδικασιών για την εκπόνηση του επόμενου Εθνικού

Σχεδίου Δράσης για τα Δικαιώματα του Παιδιού (2024-2027) ενώ ομόφωνα ελήφθη, επίσης, η απόφαση για συμμετοχή εκπροσώπου/ων των παιδιών στη διαδικασία διαβούλευσης για την εκπόνησή του, με τρόπο που θα καθοριστεί σε επόμενες συνεδριάσεις.

Οι δράσεις που υλοποιούνται από το Υπουργείο Δικαιοσύνης περιλαμβάνονται στον δεύτερο άξονα υψηλών προτεραιοτήτων του Εθνικού Σχεδίου Δράσης (άξονας «Δικαιοσύνη Φιλική προς τα Παιδιά»), για την ανάδειξη του οποίου υπήρξε σχετική αναμόρφωση της ιστοσελίδας του Υπουργείου (https://www.ministryofjustice.gr/?page_id=7812).

Σύμφωνα με τον ν. 4478/2017, τα θύματα εγκληματικών πράξεων συνδράμονται, υποστηρίζονται και προστατεύονται κατάλληλα προκειμένου να συμμετάσχουν στις ποινικές διαδικασίες. Σύμφωνα με το άρθρο 68 του προαναφερθέντος νόμου, διενεργείται ατομική αξιολόγηση του θύματος, για τον εντοπισμό τυχόν ειδικών αναγκών προστασίας. Η ατομική αξιολόγηση λαμβάνει υπόψη την ηλικία του θύματος καθώς και οποιοδήποτε ιστορικό θυματοποίησης στο παρελθόν. Ο ίδιος νόμος προβλέπει την ίδρυση Αυτοτελών Γραφείων Προστασίας Ανηλικων Θυμάτων - "Σπίτια του Παιδιού» σε πέντε μεγάλες πόλεις της χώρας. Ήδη έχει τεθεί σε πλήρη λειτουργία το «Σπίτι του Παιδιού» της Αθήνας και προετοιμάζεται η λειτουργία του Σπιτιού στη Θεσσαλονίκη.

Τα «Σπίτια του Παιδιού» είναι επιφορτισμένα με τη διεξαγωγή της ατομικής αξιολόγησης ανήλικων θυμάτων για τον προσδιορισμό ειδικών αναγκών προστασίας, την εκτίμηση της αντιληπτικής ικανότητας και ψυχικής κατάστασης των ανήλικων θυμάτων από εξειδικευμένο προσωπικό, την παροχή συνδρομής στις προανακριτικές, ανακριτικές, εισαγγελικές και δικαστικές αρχές για την προσήκουσα φιλική προς το παιδί – θύμα εξέταση κατά τη διάρκεια της ποινικής διαδικασίας.

Το άρθρο 227 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, όπως τροποποιήθηκε με τον ν. 4855/2021, προβλέπει ότι η εξέταση ως μάρτυρα του ανήλικου θύματος διενεργείται στα Αυτοτελή Γραφεία Προστασίας Ανηλικων Θυμάτων της Εφετειακής Περιφέρειας ή, όπου αυτά δεν λειτουργούν, σε χώρους ειδικά σχεδιασμένους και προσαρμοσμένους για τον σκοπό αυτόν, χωρίς υπαίτια καθυστέρηση και με όσο το δυνατόν περιορισμένο αριθμό συνεντεύξεων. Επιπλέον, προβλέπει ότι η εξέταση του ανήλικου διενεργείται από τους προανακριτικούς υπαλλήλους και τους δικαστικούς λειτουργούς διά παρισταμένου παιδοψυχολόγου ή παιδοψυχιάτρου και ότι η κατάθεση του παιδιού συντάσσεται εγγράφως και καταχωρίζεται και σε ηλεκτρονικό οπτικοακουστικό μέσο, ώστε το παιδί να μην χρειάζεται να καταθέσει εκ νέου στα επόμενα στάδια της διαδικασίας καθώς η ηλεκτρονική προβολή της κατάθεσής του αντικαθιστά τη φυσική παρουσία του.

Επισημαίνεται ότι η δομή – Σπίτι του Παιδιού Αθήνας/Πειραιά βρίσκεται σε πλήρη λειτουργία ενώ αναμένεται σύντομα και η ολοκλήρωση της δομής στην Θεσσαλονίκη.

Το νομοθετικό πλαίσιο για την προστασία των παιδιών απέναντι σε κάθε μορφή κακοποίησης ενισχύθηκε περαιτέρω με διατάξεις που εισήγαγε τόσο ο ν. **4855/2021** («Τροποποιήσεις του Ποινικού Κώδικα, του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας και άλλες επείγουσες διατάξεις») όσο και ο ν. **4800/2021** («Μεταρρυθμίσεις αναφορικά με τις σχέσεις γονέων και τέκνων, άλλα ζητήματα οικογενειακού δικαίου»).

Ειδικότερα, οι πρόσφατες αλλαγές στον Π.Κ. και Κ.Π.Δ. περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, την έναρξη της παραγραφής των εγκλημάτων κατά ανηλικών από την ενηλικίωσή τους και για ένα ή τρία επιπλέον έτη, ανάλογα με τη διάκριση του αδικήματος ως πλημμελήματος ή κακούργηματος, την αλλαγή του τρόπου εξέτασης ανηλικών και ενηλικών θυμάτων σεξουαλικής κακοποίησης, την δυνατότητα απόλυτης προτεραιότητας για την εκδίκαση υποθέσεων που αφορούν εγκλήματα κατά της σεξουαλικής ελευθερίας και οικονομικής εκμετάλλευσης της σεξουαλικής ζωής, την ισόβια κάθειρξη ως μοναδική ποινή που επιβάλλεται για ειδικά εγκλήματα όπως ο βιασμός ανηλικού και ο ομαδικός βιασμός, την τροποποίηση των διατάξεων για την υφ' όρους απόλυση των καταδικασθέντων για εγκλήματα αυτής της βαρύτητας, ώστε να εκτίεται το μεγαλύτερο μέρος της ποινής που επιβλήθηκε αλλά και να αποκλείεται η έκτιση της

ποινής με ηλεκτρονική επιτήρηση για τα παραπάνω αδικήματα. Παράλληλα, με τις μεταρρυθμίσεις που επέφερε ο ν. 4800/2021 στο οικογενειακό δίκαιο, παρέχεται περαιτέρω προστασία στους ανήλικους εντός του οικογενειακού περιβάλλοντος και εισάγονται ενδεικτικώς αναφερόμενα αντικειμενικά κριτήρια σχετικά με την κακή άσκηση της γονικής μέριμνας. Επιπλέον, ορίζεται ότι οι υποθέσεις του εν λόγω νόμου εκδικάζονται από δικαστές, που έχουν παρακολουθήσει επιτυχώς τα ειδικά σεμινάρια επιμόρφωσης στην Εθνική Σχολή Δικαστικών Λειτουργιών (ΕΣΔΙ), στο αντικείμενο των οποίων περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, και οι διεθνείς συμβάσεις, ιδίως δε η Διεθνής Σύμβαση για τα δικαιώματα του παιδιού και η Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης για την πρόληψη και την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και της ενδοοικογενειακής βίας (Σύμβαση Κωνσταντινούπολης).

Σχετικά με την Ενίσχυση της Εφαρμογής του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ε.Ε., επισημαίνεται ότι έχει οριστεί focal point εντός του Υπουργείου Δικαιοσύνης για την παρακολούθηση της εφαρμογής, έχει συσταθεί Ομάδα εργασίας για τον Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ε.Ε. με εκπροσώπους της υπηρεσίας του Υπουργείου Δικαιοσύνης, του Γραφείου του Υφυπουργού, του γραφείου του Γ.Γ. του Υπουργείου Δικαιοσύνης, της Γ.Γ. Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων και της ΕΝΥ-ΕΕ του Υπουργείου Εξωτερικών και, επιπλέον, σχετικά επιμορφωτικά προγράμματα υλοποιούνται ήδη στην Εθνική Σχολή Δικαστικών Λειτουργιών και καταρτίζονται για το Ε.Κ.Δ.Δ.Α στο πλαίσιο Μνημονίου Συνεργασίας μεταξύ του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης (ΕΚΔΔΑ) και του Υπουργείου Δικαιοσύνης το οποίο συνήφθη στις 02/12/2021.

Επιπλέον, θέτουμε υπόψη σας ότι τον Νοέμβριο 2021, ο Πρωθυπουργός παρουσίασε μια νέα πρωτοβουλία για την δημιουργία ενός **Εθνικού Σχεδίου Δράσης (2022-2027) για την προστασία των παιδιών από τη σεξουαλική κακοποίηση και εκμετάλλευση**, το οποίο ευθυγραμμίζεται με τη Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης για την Προστασία των Παιδιών ενάντια στην σεξουαλική εκμετάλλευση και κακοποίηση («Σύμβαση Lanzarote») και τη Στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την καταπολέμηση της σεξουαλικής κακοποίησης παιδιών για την περίοδο 2020-2025. Στόχοι του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για την προστασία των παιδιών από τη σεξουαλική κακοποίηση και εκμετάλλευση είναι η αναπροσαρμογή θεσμικών λειτουργιών στην κατεύθυνση των φιλικών προς το παιδί διαδικασιών, η μετρήσιμη ποσοτική μείωση των περιπτώσεων σεξουαλικής κακοποίησης που συμβαίνουν και η αύξηση του αριθμού των περιπτώσεων που αναφέρονται στις αρμόδιες αρχές και υπηρεσίες προς διερεύνηση. Για την εποπτεία της εφαρμογής του εν λόγω Εθνικού Σχεδίου Δράσης συγκροτείται Εθνική Συντονιστική Επιτροπή με τη θεσμική συμμετοχή όλων των αρμόδιων Υπουργείων εκπροσωπούμενων από τους Γενικούς Γραμματείς τους, μαζί με διακεκριμένους εθνικούς φορείς παιδικής προστασίας.

Σας γνωρίζουμε, τέλος, ότι έχουν πραγματοποιηθεί δύο κατ' ιδίαν **συναντήσεις του Υφυπουργού Δικαιοσύνης με την Ομάδα για τα Δικαιώματα του Παιδιού του Οργανισμού «Χαμόγελο του Παιδιού»** με αντικείμενο την συζήτηση προτάσεων σε θέματα σεξουαλικής κακοποίησης, ενδοοικογενειακής βίας και ρατσισμού και την ενεργό συμμετοχή της ομάδας στη διαμόρφωση του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για τα Δικαιώματα του Παιδιού. Τα παιδιά κατέθεσαν γραπτές και προφορικές προτάσεις, αρκετές από τις οποίες υιοθετήθηκαν τόσο στο πλαίσιο των τροποποιήσεων του Ποινικού Κώδικα και του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας όσο και στο πλαίσιο του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για τα Δικαιώματα του Παιδιού.

Επιπροσθέτως σας ενημερώνουμε ότι στο Υπουργείο Δικαιοσύνης, πέραν των Αυτοτελών Γραφείων Προστασίας Ανήλικων Θυμάτων –«Σπίτια του παιδιού» στο ρόλο των οποίων ήδη αναφερθήκαμε, για ζητήματα που άπτονται των ανήλικων θυμάτων λειτουργούν και οι παρακάτω υπηρεσίες:

α) Οι **Εταιρείες Προστασίας Ανήλικων**: είναι Ν.Π.Δ.Δ. που υπάγονται κι εποπτεύονται από το Υπουργείο Δικαιοσύνης. Συμβάλλουν ενεργά στην πρόληψη της θυματοποίησης και της εγκληματικότητας

των ανηλίκων. Για τον σκοπό αυτό παρέχουν υλική, κοινωνική και ψυχολογική στήριξη στους ανηλίκους και στις οικογένειές τους, επαγγελματική κατάρτιση, εκπαίδευση, πολιτιστική καλλιέργεια, ψυχαγωγία και στέγη. Μπορούν επίσης να διοργανώνουν επιστημονικές ημερίδες ή συνέδρια και να συμμετέχουν σε έρευνες ή προγράμματα για την αντιμετώπιση της θυματοποίησης και της εγκληματικότητας των ανηλίκων.

Θέτουμε δε υπόψη σας ότι βρίσκεται σε πλήρη εξέλιξη η διαδικασία αναμόρφωσης του θεσμικού πλαισίου αλλά και αναβάθμισης της συνολικής λειτουργίας των Εταιριών Προστασίας Ανηλίκων της χώρας. Για το λόγο αυτό άλλωστε, συγκροτήθηκε με την αριθ.20206/05-06-2020 Απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, σχετική επιτροπή, αντικείμενο της οποίας αποτέλεσε η εισήγηση θεσμικών αλλαγών απαραίτητων για την αναβάθμιση της λειτουργίας των δομών αυτών. Η Επιτροπή παρέδωσε πόρισμα και σύμφωνα με το Σχέδιο Δράσης το σχετικό νομοσχέδιο αναμένεται να έχει ψηφιστεί μέχρι το τέλος του έτους 2022.

β) **Οι Υπηρεσίες Επιμελητών Ανηλίκων:** Είναι περιφερειακές υπηρεσίες του Υπουργείου Δικαιοσύνης κι έχουν ως αποστολή την εξωιδρυματική μεταχείριση ανηλίκων που έχουν διαπράξει αδίκημα ή διατρέχουν τον κίνδυνο να γίνουν δράστες ή θύματα αξιόποινων πράξεων και παρέχουν υποστήριξη στην ποινική δικαιοσύνη για ανηλίκους τόσο στο επίπεδο της πρόληψης παραβατικότητας και θυματοποίησης ανηλίκων όσο και της μεταχείρισης. Επίσης, μεριμνούν για τη συνδρομή και επίβλεψη ατόμων, τα οποία έχουν καταδικασθεί με αναστολή εκτέλεσης της ποινής τους υπό επιτήρηση ή των οποίων η ποινή έχει μετατραπεί σε υποχρέωση παροχής κοινωφελούς εργασίας ή έχουν απολυθεί υπό όρους, διενεργούν κοινωνική έρευνα σε προσωρινά κρατούμενους ή σε άτομα στα οποία έχουν επιβληθεί περιοριστικοί όροι και, τέλος, επιβλέπουν (αα) άτομα που απολύονται υπό όρους, (ββ) όσους καταδικάζονται με αναστολή εκτέλεσης της ποινής υπό επιτήρηση και (γγ) όσους καταδικάζονται σε ποινή που έχει μετατραπεί σε υποχρέωση παροχής κοινωφελούς εργασίας (άρθρο 26, πδ.6/2021).

Καθ' όλη τη διάρκεια των τελευταίων δύο ετών καταβάλλονται άοκνες προσπάθειες ενίσχυσης της στελέχωσης των εποπτευόμενων υπηρεσιών μας:

- Με την Προκήρυξη ΑΣΕΠ 1Κ/2020, το Υπουργείο προέβη σε προσλήψεις μόνιμου προσωπικού και συγκεκριμένα 8 θέσεις διάφορων ειδικοτήτων στις Εταιρείες Προστασίας Ανηλίκων (Αθήνας, Πειραιά, Ηρακλείου Κρήτης) καθώς και 2 θέσεις στις Υπηρεσίες Επιμελητών Ανηλίκων.
- Με την Προκήρυξη ΑΣΕΠ 8Κ/2021, η οποία βρίσκεται σε εξέλιξη (έχουν εκδοθεί Προσωρινοί Πίνακες Επιτυχόντων από τον ΑΣΕΠ), οι Εταιρείες Προστασίας Ανηλίκων (Αθήνας και Πειραιά) θα ενισχυθούν με δεκαπέντε (15) μόνιμους υπαλλήλους.
- Με την αριθ. ΣΟΧ 4/2021 προσλήφθηκαν δύο (2) υπάλληλοι με 8μηνες Συμβάσεις Ορισμένου Χρόνου.

Κατά τα λοιπά, αρμόδιοι να σας ενημερώσουν επί των θεμάτων που τίθενται είναι οι συνενρωτώμενοι Υπουργοί.

**Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ**

Με εντολή Υπουργού
Ακριβές αντίγραφο
Η Προϊσταμένη του Γραφείου

Γαβριέλα Σαρρή

Αριθμός σελίδων εγγράφου: ...5...
Αριθμός σελίδων συνημμένων:0...
Σύνολο σελίδων: 5

Πίνακας Αποδεκτών:

1. Υπουργό Εσωτερικών
2. Υπουργό Εργασίας
& Κοινωνικών Υποθέσεων
3. Υπουργό Υγείας
4. Υπουργό Μετανάστευσης
& Ασύλου
5. Βουλευτές:
 - Λιακούλη Θεοφάνη Ευαγγελία
 - Αντωνίου Νικολάου Αντωνία (Τόνια)
 - Αρβανιτίδης Πέτρου Γεώργιος
 - Αχμέτ Σαμπρή Ιλχάν
 - Γιαννακοπούλου Ιωάννη Κωνσταντίνα (Νάντια)
 - Γκόκας Ναπολέοντα Χρήστος
 - Καμίνης Βασιλείου Γεώργιος
 - Κεγκέρογλου Αλεξάνδρου Βασίλειος
 - Κεφαλίδου Δημητρίου Χαρούλα (Χαρά)
 - Κωνσταντινόπουλος Κωνσταντίνου Οδυσσέας
 - Κωνσταντόπουλος Χρήστου Δημήτριος
 - Λοβέρδος Νικολάου Ανδρέας
 - Μουλκιώτης Βασιλείου Γεώργιος
 - Μπαράν Νετζαντή Μπουρχάν
 - Μπιάγκης Σπυρίδωνος Δημήτριος
 - Πουλάς Θεοδοσίου Ανδρέας
 - Σκανδαλίδης Γεωργίου Κωνσταντίνος
 - Φραγγίδης Σταύρου Γεώργιος
(δια της αρμόδιας Υπηρεσίας
της Βουλής των Ελλήνων)